

عنوان مقاله:

بررسی تحلیلی ضبط و گزارش برخی از ابیات بحث انگیز شاهنامه (از داستان بهمن تا یزدگرد شهریار)

محل انتشار:

مجله تفسیر و تحلیل متون زبان و ادبیات فارسی (دهخدا)، دوره 15، شماره 58 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

حسین منصورنژاد - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

محمود رضایی دشت ارزنه - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

شاهنامه فردوسی، بزرگ‌ترین حماسه ملی ایران است که علی‌رغم روساخت ساده و زودپایش، متنی دشوار و دیرپاب است و از همین رو با وجود شرح‌های متعدد و مقالات مستقل در تبیین برخی ابهامات آن، هنوز هم ضبط بسیاری از ابیات، مورد تردید است و هم گزارش شارحان درباره برخی از بیت‌ها پذیرفتنی نمی‌نماید. در این جستار، نگارندگان با واکاوی برخی از بیت‌های شاهنامه ویراسته جلال خالقی مطلق، دریافتند نارسایی‌ها و ابهاماتی که در شرح برخی از ابیات دیده می‌شود یا از عدم توجه کافی به بافت متن ناشی شده و یا ناشی از ضبط نادرست بیت است. از این رو، در این جستار، ابتدا با تکیه بر متن شاهنامه و باری گرفتن از ذهن و زبان فردوسی و سپس با غور در منابع برون‌متنی و مقایسه و نقد گزارش‌های شارحان در کتب و مقالات مرتبط، ضبط و گزارش چند بیت مورد بررسی انتقادی قرار گرفته و پس از بیان کاستی‌ها، نویسش، خوانش یا گزارش موجه‌تر و درخورتری برای ابیات پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی:

ابیات بحث انگیز، بررسی تحلیلی، شاهنامه فردوسی، ضبط، گزارش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1765834>

